

## Jord- och skogsbruksutskottet

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift, viltförvaltningslagen och 46 § i viltskadelagen**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift, viltförvaltningslagen och 46 § i viltskadelagen (RP 117/2017 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Sami Niemi, jord- och skogsbruksministeriet
- överinspektör Janne Pitkänen, jord- och skogsbruksministeriet
- specialforskare Jani Pellikka, Naturresursinstitutet
- chef för offentliga förvaltningsuppgifter Sauli Härkönen, Finlands viltcentral
- verksamhetsledare Mikko Erkkilä, Lochteå jaktvårdsförening
- fältchef Timo Leskinen, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- byråchef Matti Särkelä, Renbeteslagsföreningen
- ordförande Heikki Lehisalo, Soinin metsästysseura
- organisationschef Teemu Simenius, Finlands Jägarförbund.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- finansministeriet
- miljöministeriet
- Finlands naturskyddsförbund rf.

### PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ändras i syfte att höja jaktvårdsavgiften. Dessutom klarläggs förhållandet mellan de anslag som beviljas för Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas verksamhet i förhållande till statsunderstödslagen. Uppgiften som statsbidragsmyndighet för jaktvårdsföreningarna flyttas från jord- och skogsbruksministeriet till Finlands viltcentral och i lagen föreskrivs om fördelningsgrunderna för statsunder-

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

stöd till jaktvårdsföreningar. Bestämmelserna om jägarregistret uppdateras så att de motsvarar de gällande kraven enligt viltförvaltningen och grundlagen.

I propositionen föreslås det också ändringar i viltförvaltningslagen. Uppgifterna för och organiseringen av Finlands viltcentral ändras och omstruktureras i syfte att öka stödet till jaktvårdsföreningarna samt ledningen och tillsynen av dem. I viltförvaltningslagen görs också vissa ändringar av teknisk natur.

I propositionen föreslås också att kostnaderna för jaktvårdsföreningarnas deltagande i undersökning av viltskador ska ersättas av de anslag som anvisats för ersättande av viltskador.

Syftet med propositionen är att styra en del av de medel som flyter in på grund av den höjda jaktvårdsavgiften till projekt som utförs av markägarna och som avsevärt förbättrar viltets livsmiljö, vilket också i en utvidgad omfattning främjar bevarandet och ökandet av naturens mångfald. Dessutom syftar propositionen till att stödja frivilliga sammanslagningar av jaktvårdsföreningar, stärka ledningen av verksamheten samt att bidra till utvecklingsprojekt för att förebygga konflikter och skador orsakade av storvilt.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2018.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Allmänt*

Enligt propositionen ska jaktvårdsavgiften höjas från 33 euro till 39 euro. Avgiftshöjningen behövs för att nå de samhälleliga effektmålen för viltpolitiken, bland annat för att stärka jaktvårdsföreningarnas verksamhet, står det i propositionen. Det är viktigt att stärka ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och stödja jaktvårdsföreningarnas regionalt och nationellt betydande frivilliga projekt. Detta kräver också ändringar i Finlands viltcentrals uppgifter. Viltcentralen måste effektivare kunna stödja jaktvårdsföreningarna.

Utskottet ser det som ett mycket viktigt syfte att stödja utvecklingen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet, så att det synnerligen viktiga frivilliga arbete som kanaliseras genom jaktvårdsföreningarna tryggas. En jaktvårdsförening är en självständig aktör vars verksamhet grundar sig på eget initiativ av jägare som betalat jaktvårdsavgift enligt lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift. Varje jaktvårdsförening har ett eget geografiskt verksamhetsområde. Jaktvårdsföreningen svarar för främjandet av en hållbar vilthushållning inom sitt verksamhetsområde, främjar och organiserar jägarnas frivilligarbete samt sköter de offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för den. Sammanlagt finns det 295 jaktvårdsföreningar i vårt land.

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

### *Jaktvårdsföreningarnas verksamhet*

Bestämmelser om jaktvårdsföreningarna och deras uppgifter ingår i viltförvaltningslagen (158/2011). Jaktvårdsföreningarna har följande offentliga förvaltningsuppgifter: 1) att anordna i jaktlagen avsedda skjutprov och i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift avsedda jägarexamina, 2) att delta i terrängundersökningar som avses i 25 § i viltskadelagen (105/2009), 3) att bistå de myndigheter som svarar för tillsynen över efterlevnaden av jaktlagen vid övervakning av jakten, samt 4) andra offentliga förvaltningsuppgifter som föreningarna enligt viltförvaltningslagen eller någon annan lag ska sköta. Jaktvårdsföreningarna utfärdar också sådana intyg över sökandens aktiva utövning av hobby som krävs för förvärvstillstånd för vissa vapen och som föreskrivs i 45 § 2 mom. 1 punkten i skjutvapenlagen (1/1998).

Utskottet påpekar att jaktvårdsföreningarna heltäckande bör kunna organisera inventeringarna av stora rovdjur på basis av frivilligt arbete som utförs av jägare. Inventeringarna bidrar till att minska skadorna orsakade av stora rovdjur och reglera bestånden av stora rovdjur genom jakt, eftersom informationen från inventeringarna utgör grunden för bedömningen av bestånden av stora rovdjur och är därmed en nödvändig förutsättning för till exempel de undantagslicenser som för förhindrande av skador beviljas för jakt på stora rovdjur.

De offentliga förvaltningsuppgifter och lagstadgade uppgifter som ordnats via jaktvårdsföreningarna, till exempel den inventering av viltbestånden och storviltsassistans som utförs frivilligt av jägare och organiseras av jaktvårdsföreningarna, är ur samhällets synvinkel som helhet sett mycket förmånliga arrangemang. Detta möjliggörs av att det frivilliga arbetet utgör en stor del av jaktvårdsföreningarnas verksamhet.

Av propositionsmotiven framgår dock att i dagsläget har inte jaktvårdsföreningarna inom alla områden tillräckliga resurser för att utföra lokala viltpolitiska uppgifter, till exempel rådgivning om åtgärder för förhindrande av viltskador, rådgivning och information om stora rovdjur och att som sakkunnig delta i undersökningar av viltskador. I praktiken är variationen stor när det gäller hur aktivt jaktvårdsföreningarna bedriver sin verksamhet.

Utskottet instämmer i det som står i propositionsmotiven om att hur aktiv verksamhetsledaren är har stor betydelse för organiseringen av den aktiva verksamheten. I vissa jaktvårdsföreningar har det varit svårt att på frivilligbasis få nya verksamhetsledare. Dessutom uppger regeringen att verksamhetsledarna i nuläget ofta inte har resurser att genomföra aktiv verksamhet som utbildning av jägare, samarbete med skolor, ungdomsarbete och medverkan i viltskadeutredningar.

Följaktligen föreslår regeringen att ledningen av jaktvårdsföreningarnas verksamhet stärks genom att största delen av de medel som inflyter på grund av den höjda jaktvårdsavgiften anvisas som ett stöd genom vilket jaktvårdsföreningarna erbjuds möjlighet till anställning av en professionell verksamhetsledare, om jaktvårdsföreningarna frivilligt går samman. Detta uppmuntrar jaktvårdsföreningarna att gå samman, eftersom de då får betydligt starkare verksamhetsledartjänster. Utskottet vill särskilt påpeka att jaktvårdsföreningarna enligt förslaget inte ska tvingas att gå samman. Jaktvårdsföreningarna kan också fortsätta sin verksamhet med verksamhetsledare på frivilligbasis, och då bestäms finansieringen av jaktvårdsföreningen i enlighet med de fördelningsgrunder som föreskrivs i lagen utifrån resultatet av verksamheten. Den jämna fördelning som an-

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

vänds i de nuvarande modellerna för fördelningen av medlen leder till att statsunderstödet minskar när jaktvårdsföreningar slås samman. Det förhindrar att jaktvårdsföreningar frivilligt går samman.

Utskottet anser i och för sig att de faktorer som hindrar frivillig sammanslagning behöver åtgärdas och att det behövs stöd för sammanslagning. Men stödet måste kunna erbjudas alla jaktvårdsföreningar på lika villkor. I viltvårdsarbetet är det ytterst viktigt med lokalkännedom. Även små föreningar kan bedriva mycket aktiv verksamhet och därmed förtjäna sin del av stödåtgärderna. I vissa fall kan sammanslagningar leda till att lokalkännedom försämras. Utskottet påpekar därför att lokalkännedom bör bevaras. I en utredning till utskottet lyfts det också fram att Finlands viltcentrals resurser i bredare tillämpning inte kommer att räcka till för att i någon stor utsträckning sköta arbetsgivaråtagandena i fråga om verksamhetsledare ens efter att jaktvårdsavgiften höjts enligt förslaget. På de här grunderna anser utskottet att det främst temporärt är en användbar lösning att viltcentralen ordnar verksamhetsledning för jaktvårdsföreningarna, eller i de fall där föreningens verksamhet har drabbats av kris eller upphört och inget årsmöte eller extra föreningsmöte har kunnat hållas för att omorganisera verksamheten. I de ovan avsedda situationerna bör utredningsarbete för att främja sammanslagning kunna utföras temporärt också vid viltcentralen, om det är motiverat.

I dagsläget tar beredningsprocessen för statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna mycket lång tid, eftersom jaktvårdsföreningarnas regionmöte beslutar om grunderna för beredningen av förslaget till fördelning av medel nästan två år före verksamhetsåret. Förslaget behandlas vid jaktvårdsföreningarnas regionmöten och i viltcentralens organ på sammanlagt fyra olika administrativa nivåer innan ministeriet fattar beslutet. Därför anser utskottet att den administrativa börda som fördelningsprocessen för statsunderstödet orsakar på olika nivåer inom förvaltningen måste göras lättare genom en förenkling av processen.

I propositionen föreslås det att lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) ändras bland annat så att det anslag som i statsbudgeten beviljas jaktvårdsföreningarna och Finlands viltcentral ska vara statsunderstöd. Det föreslås att bestämmelser om fördelningsgrunderna för statsunderstödet tas in lagen på så sätt att statsunderstödet stöder sådana lokala åtgärder som jaktvårdsföreningarna utför och som är viktiga för de samhälleliga effektmålen för viltpolitiken.

Följaktligen ser utskottet det som nödvändigt att säkerställa genomförandet av viltpolitiskt viktiga uppgifter på lokalnivå och medborgarnas tillgång till tjänster på olika håll i landet.

### *Särskilda frågor*

Av det som sägs ovan framgår det att jaktvårdsföreningarna organiserar den ytterst viktiga storviltsassistenten. I en utredning till utskottet uppges det att Polisstyrelsen förbereder en ny anvisning för avtal om storviltsassistent mellan polisinsrättningarna och jaktvårdsföreningarna. Polisstyrelsen har för avsikt att utfärda anvisningen i början av nästa år. Enligt utkastet ska polisinsrättningarna enligt avtalet vara skyldiga att för uppdrag som gäller att spåra, fördriva och avlägsna stora rovdjur eller vildsvin betala 400 euro i ersättning per uppdrag till den jaktvårdsförening på vars verksamhetsområde uppdraget har utförts. Utskottet ser det som motiverat att den planerade ersättningen betalas med medel från polisinsrättningarnas anslag.

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

Enligt propositionen ska 3 § 3 mom. i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ändras på så sätt att "kontrollen av storviltsbestånd" (3 punkten) blir en fördelningsgrund för statsunderstödet till jaktvårdsföreningar under moment 30.40.50 (Främjande av vilthushållningen) i fråga om allmänt understöd. Utskottet kommer nedan att föreslå att "kontrollen av storviltsbestånd" i 3 punkten omformuleras till "skötseln av storviltsbestånd". I en utredning till utskottet står det att om polisen ska betala ut ersättningar för uppdrag med anknytning till stora rovdjur och vildsvin, kan det genom förordning av ministeriet utfärdas bestämmelser om att fördelningsgrunden enligt moment 30.40.50 bara ska väga in antalet krockar med hjortdjur. Utskottet påpekar att jaktlagen ändrades 2011 på så sätt att 83 a § (159/2011) föreskriver att om ett i 26 § avsett hjortdjur, rådjur eller vildsvin har dött i trafiken eller avlivats på grund av trafikolycka, tillhör det krockplatsens jaktvårdsförening. Redan då sågs det som motiverat att äganderätten till hjortdjur och vildsvin som dött i trafiken överfördes från staten till jaktvårdsföreningarna med hänsyn till det frivilliga arbete som utförs av jägare för att spåra och avliva djur vid trafikolyckor.

Enligt propositionen ska jaktvårdsföreningarnas kostnader för deltagande i terrängundersökningar av skador orsakade av hjortdjur ersättas med medel från moment 30.40.41 (Ersättning för hjortdjurs skadegörelse) i statsbudgeten. Staten samlar in medlen i form av jaktlicensavgifter som betalas av älgjägarna. I de här fallen ska den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten ordna de terrängundersökningar av odlingar och djur som behövs för att konstatera och värdera skadan. Dessutom ordnar skogscentralen terrängundersökningar av skador på skogar. Medverkan i viltskadeutredningar enligt viltskadelagen är en offentlig förvaltningsuppgift som sköts av jaktvårdsföreningen, och i uppgiften deltar en person utsedd av Finlands viltcentral.

Enligt propositionen ska jaktvårdsföreningarnas kostnader för deltagande i terrängundersökningar av skador orsakade av stora rovdjur ersättas med medel från moment 30.40.42 (Ersättning för rovdjurs skadegörelse) i statsbudgeten. I de här fallen ska den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten ordna terrängundersökningar av skador på odlingar, djur, lösöre och renar för att konstatera och värdera skadan. I fråga om behovet av terrängundersökning vid skador på ren och hur undersökningen ska ordnas samt om ersättning av kostnader föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

Överlappande myndighetsarbete måste undvikas för att kostnaderna ska sjunka när det gäller myndigheternas undersökningar av såväl skador orsakade av hjortdjur som skador orsakade av stora rovdjur, anser utskottet.

### *Avslutningsvis*

Av det som sägs ovan framgår att viltförvaltningens arbete på fältet bygger på frivillig verksamhet som bedrivs av jaktföreningarna. För att garantera fortsatt verksamhet och med tonvikt på jakten som hobby är en väsentlig del av den finländska kulturen ser utskottet det som nödvändigt att de ungas möjligheter att bedriva jakt förbättras på alla sätt. Med tanke på framtiden för jakten som hobby behöver också jaktvårdsavgiften för unga sänkas. Åtgärden blir också en signal om att unga överlag bör beaktas när det gäller jakten som hobby och att de unga bör få bättre möjligheter att utöva hobbyn. Följaktligen förutsätter utskottet att regeringen i samband med nästa budgetproposition lämnar en proposition om att sänka jaktvårdsavgiften för unga. (*Utskottets förslag till uttalande*)

## DETALJMOTIVERING

### *1. Lag om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift*

**3 §.** Inom skötseln av viltstammarna har fokus på senare tid allt mer varit inställt på balansen mellan ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhetsaspekter. Därför föreslår utskottet att 3 § 4 mom. 3 punkten ändras på så sätt att uttrycket "skötseln av storviltsbestånd" används i stället för "kontrollen av storviltsbestånd".

**7 b §.** Om en person som berörs av förfarandet enligt bestämmelsen begär att betalningen av jaktvårdsavgifterna utreds måste det med tanke på rättssäkerheten finnas tillräckligt med tid att behandla uppgifterna om personen, så utskottet föreslår att 2 mom. preciseras med att personen ska avföras ur registret först före utgången av följande år.

**7 c §.** Utskottet föreslår att bestämmelsen förtydligas så att behovet av att lämna ut uppgifter, syftet med utlämnandet och den aktör som tar emot uppgifterna framgår tydligt. Dessutom föreslår utskottet att bestämmelsen kompletteras med att också jaktvårdsföreningar har rätt att få sekretessbelagda uppgifter ur jägarregistret för tillsyn över jakten. Bestämmelsen behövs för att Finlands viltcentral (den personuppgiftsansvarige) till den berörda jaktvårdsföreningen ska kunna lämna ut registeruppgifter om jaktförbud.

### *2. Lag om ändring av viltförvaltningslagen*

**2 §. Finlands viltcentralers uppgifter.** Med stöd av 1 mom. 1 punkten i paragrafen hör de uppgifter som föreskrivs i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift till Finlands viltcentralers offentliga förvaltningsuppgifter. Därför föreslår utskottet att skrivningen om beviljande av statsunderstöd stryks i 6 punkten. Eftersom tillsynen över användningen av medel i jaktvårdsföreningen enligt 6 punkten kan anses ingå i den allmänna tillsynen över jaktvårdsföreningarnas verksamhet och lagens 34 § innehåller närmare bestämmelser om detta och om den anknytande rätten till information föreslår utskottet att också den här passusen stryks.

**34 §. Tillsyn över användningen av medel.** Utskottet påpekar att jord- och skogsbruksministeriet ska övervaka Finlands viltcentral och dess användning av medel samt viltcentralens offentliga förvaltningsuppgifter som gäller uppgiften som statsbidragsmyndighet för jaktvårdsföreningar (2 § 1 mom. 1 punkten i viltförvaltningslagen) och uppgiften att utöva allmän tillsyn över jaktvårdsföreningarna (2 § 1 mom. 6 punkten i viltförvaltningslagen). För att ministeriet effektivt ska kunna övervaka viltcentralens verksamhet i fråga om de här uppgifterna och eftersom ministeriet fortfarande ska ha till uppgift att återkräva statsunderstöd från jaktvårdsföreningar måste ministeriet ha rätt att få information från viltcentralen, men vid behov också direkt från jaktvårdsföreningarna. För tydlighetens skull föreslår utskottet att bestämmelserna om detta ska ingå i separata paragrafer så att rätten till information för tillsynen över användningen av medel och den allmänna tillsynen garanteras. Det betyder att bestämmelserna om skyldigheten att lämna uppgifter ska finnas i en ny 34 a §.

**34 a §. Skyldighet att lämna uppgifter. (Ny)** Med hänvisning till det som konstaterats i fråga om 34 § föreslår utskottet att den nya 34 a § föreskriver om en skyldighet att lämna uppgifter.

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

### FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

*Riksdagen godkänner lagförslag 3 i proposition RP 117/2017 rd utan ändringar.*

*Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 117/2017 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)*

*Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)*

### Utskottets ändringsförslag

## 1.

### Lag

#### om ändring av lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift

I enlighet med riksdagen beslut

*ändras* i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993) 1 §, 3 § 1 mom. och 7 a—7 c §, sådana de lyder, 1 § i lag 949/2012, 3 § 1 mom. i lag 160/2011, 7 a § i lagarna 1237/1999 och 160/2011, 7 b § i lag 1237/1999 och 7 c § i lag 575/2014, samt *fogas* till 3 §, sådan den lyder i lag 160/2011, nya 4—6 mom. som följer:

#### 1 §

Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 30 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgift behöver inte betalas av den som biträder jägare som hundförare eller vid jakt på hjortdjur som drevkarl eller på motsvarande sätt biträder vid jakten. Den som har betalat avgiften ges ett jaktkort. Finlands viltcentral ger på begäran betalaren en kopia av jaktkortet.

Jaktvårdsgiften är 39 euro för ett jaktår.

#### 3 §

I statsbudgeten ska det årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren. Av detta anslag beviljas Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna årligen statsunderstöd för de drifts- och kapitalutgifter som föranleds av de uppgifter som anges i 2 och 14 § i viltförvaltningslagen samt för de utgifter jägarnas gruppförsäkring föranleder. Utgifterna

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

för Finlands viltcentral finansieras i sin helhet med statsunderstöd till den del avgifter inte tas ut eller verksamheten inte finansieras på annat sätt.

Finlands viltcentral är statsbidragsmyndighet när det gäller statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna. När det gäller beslut om återkrav av statsunderstöd som Finlands viltcentral beviljat är det emellertid jord- och skogsbruksministeriet som är statsbidragsmyndighet. Som fördelningsgrund för det anslag som anvisas jaktvårdsföreningarna som statsunderstöd används

- 1) behovet av tjänster för ledning av verksamheten,
- 2) tillsynen över jakten,
- 3) **skötseln** av storviltsbestånd,
- 4) utbildningen och ungdomsarbetet,
- 5) uppmuntran till viltinventering,
- 6) behovet av tjänster för jaktarrangemang på de i 8 § i jaktlagen avsedda områden som tillhör staten.

Närmare bestämmelser om fördelningsgrunderna för statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Statsunderstöd som beviljats en jaktvårdsförening ska användas före utgången av följande räkningsperiod, varefter den oanvända andelen av understödet ska betalas tillbaka.

### 7 a §

Finlands viltcentral för med hjälp av automatisk databehandling ett register över jägare (*jägarregister*). Jägarregistret används för planering av jägarnas utbildning och för rådgivning, för planering av användningen av viltbestånden, för ledning av och tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet, för uppföljning av jaktvårdsavgifterna, för tillsyn över jakten samt för forskning och för uppgörande av statistik. Dessutom används jägarregistret för utredning av totalantalet personer som har betalat jaktvårdsavgift och som adressförteckning för utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift.

Finlands viltcentral kan genom avtal ge en privat aktör med tillräckliga tekniska och kunskapsmässiga förutsättningar i uppdrag att sköta uppgifter som hänför sig till registerföringen och användningen av registret. Sådana uppgifter är:

- 1) tekniskt underhåll av registret,
- 2) uppdatering av uppgifterna i registret,
- 3) lämnande av kontrollistor över medlemskap i jaktvårdsföreningen till jaktvårdsföreningarna,
- 4) ersättning av ett förkommet jaktkort och rådgivning om utsändning av jaktkort,
- 5) utsändning av inbetalningskort för jaktvårdsavgift och uppföljning av betalda jaktvårdsavgifter.

Den som utför uppgifter enligt 2 mom. handlar under straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om ersättande av skada som orsakats vid skötseln av uppgifterna finns i skadeståndslagen (412/1974). På skötseln av ärenden som gäller registerföringen och användningen av registret tillämpas dessutom lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), förvaltningslagen (434/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

### 7 b §

I jägarregistret antecknas för varje jägare följande uppgifter:

- 1) fullständigt namn, adress, hemkommun, nationalitet och personbeteckning,
- 2) tidpunkt för avlagd jägarexamen,
- 3) årligen betalda jaktvårdsavgifter,
- 4) det jaktår som en betald avgift avser,
- 5) den jaktvårdsförening som jägaren är medlem i,
- 6) uppgifter om skjutprov som avlagts med godkänt resultat,
- 7) jaktförbud som är i kraft,
- 8) eventuellt samtycke till att namn- och adressuppgifter lämnas ut för direktmarknadsföring,
- 9) jägarnummer och språkkod för tidningen Jägaren,
- 10) sådana funktionärsuppgifter som avses i 19 och 20 § i viltförvaltningslagen,
- 11) uppgifter om jägarnas gruppförsäkring.

Den som under de fem senaste jaktåren inte har betalat jaktvårdsavgiften avförs ur registret före utgången av följande år.

### 7 c §

Den registeransvarige får trots sekretessbestämmelserna lämna ut behövliga uppgifter ur jägarregistret

- 1) till det försäkringsbolag som sköter jägarnas gruppförsäkring för skötseln av de försäkringsärenden som avses i denna lag,
- 2) till jord- och skogsbruksministeriet för planering av användningen av viltbestånden,
- 3) till jaktvårdsföreningarna för planering av användningen av viltbestånden, uppföljning av jaktvårdsavgifterna, planering av jägarnas utbildning och rådgivning,
- 4) till de aktörer som avses i 88 § 1 och 2 mom. i jaktlagen och till jaktvårdsföreningarna för tillsyn över jakten,
- 5) till polisen och Forststyrelsen för tillståndsprövning, och
- 6) till Naturresursinstitutet för forskning och för uppgörande av statistik.

Den registeransvarige får trots sekretessbestämmelserna mot skälig avgift lämna ut i jägarregistret antecknade personers namn- och adressuppgifter också för direktmarknadsföring inom jaktbranschen, om den registrerade har gett sitt samtycke till detta.

Bestämmelser om behandling av registeruppgifter i övrigt finns i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och i personuppgiftslagen.

I de fall som avses i 1 mom. får uppgifterna lämnas ut genom en teknisk anslutning.

---

Denna lag träder i kraft den 20 .

År 2018 bestäms statsunderstödet till jaktvårdsföreningarna enligt de fördelningsgrunder som användes 2017. År 2019 bestäms hälften statsunderstödet enligt de fördelningsgrunder som användes 2017 och hälften enligt de fördelningsgrunder som föreskrivs i denna lag.

---

2.

## Lag

### om ändring av viltförvaltningslagen

I enlighet med riksdagen beslut  
*ändras* i viltförvaltningslagen (158/2011) 2, 6, 8, 10, 12, 19, 32 och 34 §, och  
*fogas till lagen en ny 34 a § som följer:*

#### 2 §

#### *Finlands viltcentrals uppgifter*

Finlands viltcentral har följande offentliga förvaltningsuppgifter:

- 1) de uppgifter som anges i jaktlagen (615/1993) och i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993),
- 2) anskaffning och ikrafthållande av jägarnas gruppförsäkring och ett tillräckligt till uppgiften anknutet försäkringsskydd för de funktionärer som viltcentralen tillsatt i jaktvårdsföreningarna,
- 3) tillsättande och ledning av samt tillsyn över jaktövervakare i jaktvårdsföreningarna,
- 4) tillsättande och ledning av samt tillsyn över jaktvårdsföreningarnas examinatore för jägar-examina och skjutprov,
- 5) tillsättande och ledning av samt tillsyn över företrädarna för jaktvårdsföreningarna vid terrängundersökningar som avses i 24 § i viltskadelagen (105/2009),
- 6) ~~beviljande av statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna och tillsyn över användningen av medlen samt~~ allmän tillsyn över jaktvårdsföreningarnas verksamhet,
- 7) andra offentliga förvaltningsuppgifter som viltcentralen enligt denna eller någon annan lag ska sköta.

Finlands viltcentrals övriga uppgifter är följande:

- 1) främjande av hållbar vilthushållning samt bevakande av allmänt intresse med anknytning till vilthushållningen,
- 2) uppföljning av viltbeståndens tillstånd, utveckling, hållbarhet och livskraft samt utvecklande av funktioner för detta i samråd med forskningen,
- 3) främjande av viltvården och vården av viltets livsmiljöer,
- 4) beredning, utarbetande och uppdatering av förvaltningsplaner som gäller viltarter och deras livsmiljöer,
- 5) främjande av förebyggande av skador orsakade av vilt,
- 6) främjande av hållbar, säker och etiskt godtagbar jakt,
- 7) stödjande och ledning av jaktvårdsföreningarnas verksamhet och utbildning av jaktvårdsföreningarnas funktionärer och styrelsemedlemmar,
- 8) tillhandahållande av expert-, utbildnings- och rådgivningstjänster i fråga om jakt, vilthushållning och vilt,
- 9) information och kommunikation som hänför sig till Finlands viltcentrals uppgifter,

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

10) förvaltning och utvecklande av Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas gemensamma datasystem och databanker och tillhandahållande och utvecklande av deras gemensamma informationstjänster samt deltagande i utvecklandet av branschens gemensamma datasystem, databanker och informationstjänster,

11) deltagande i internationellt samarbete som hänför sig till Finlands viltcentrals uppgifter,

12) andra uppgifter som enligt vad som föreskrivs ankommer på viltcentralen eller som den åläggs att utföra och som inte innefattar utövande av offentlig makt.

Finlands viltcentral ska regelbundet lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter om skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter och övriga uppgifter som ministeriet bestämmer.

Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. 1, 2 och 7 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. 3—6 punkten och i 2 mom. 1—11 punkten får utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

### 6 §

#### *Personalen vid Finlands viltcentral*

Vid Finlands viltcentral finns en direktör, en chef för offentliga förvaltningsuppgifter och ett behövligt antal övriga anställda. Personalen vid Finlands viltcentral är anställd i arbetsavtalsförhållande.

På chefen för offentliga förvaltningsuppgifter tillämpas vad som föreskrivs om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas även på övriga anställda vid Finlands viltcentral när de sköter offentliga förvaltningsuppgifter eller behandlar ärenden som anknyter till användning av medel.

Statsrådet utnämner och entledigar direktören vid Finlands viltcentral och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter efter föredragning från jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet beviljar direktören och chefen för offentliga förvaltningsuppgifter avsked på deras begäran. Styrelsen för Finlands viltcentral ska höras i samband med beredningen av statsrådets beslut. Direktören anställer den övriga personalen, om inte något annat föreskrivs nedan.

Behörighetsvillkor för direktören vid Finlands viltcentral är högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och i praktiken visat ledarskap. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter ska ha högre högskoleexamen, god förtrogenhet med vilthushållning och administrativ erfarenhet.

### 8 §

#### *Skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter*

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter svarar för skötseln av Finlands viltcentrals offentliga förvaltningsuppgifter enligt 2 § 1 mom. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift.

Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan skriftligen förordna en person som hör till Finlands viltcentrals personal att utöva offentlig makt i sådana i 2 § 1 mom. avsedda ärenden som denne har tillräcklig utbildning och erfarenhet att behandla och avgöra. En anställd vid centralen

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

får dock bara av särskilda skäl förordnas att avgöra ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen. Den som förordnats att utöva offentlig makt är oberoende vid fullgörandet av en offentlig förvaltningsuppgift. Chefen för offentliga förvaltningsuppgifter kan förbehålla sig beslutanderätten trots det skriftliga förordnandet. Ärenden som avses i 41 § 1—3 mom. i jaktlagen avgörs efter föredragning.

För tillsynen över jaktvårdsföreningarna svarar chefen för offentliga förvaltningsuppgifter eller en anställd som denne har utnämnt för uppgiften. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer beslutet om utnämmande eller entledigande av den anställda i fråga.

Bestämmelser om övriga uppgifter för chefen för offentliga förvaltningsuppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Tillståndsbeslut enligt jaktlagen får undertecknas maskinellt.

### 10 §

#### *Jaktvårdsförening*

En jaktvårdsförening är en självständig aktör vars verksamhet grundar sig på eget initiativ av jägare som betalat jaktvårdsavgift enligt lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift. Varje jaktvårdsförening har ett eget geografiskt verksamhetsområde. Jaktvårdsföreningarnas verksamhet står under Finlands viltcentralens ledning och tillsyn. Jaktvårdsföreningarna är skyldiga att trots sekretessbestämmelserna ge Finlands viltcentral de uppgifter och handlingar som är nödvändiga med tanke på centralens uppgifter.

Jaktvårdsföreningen svarar för främjandet av en hållbar vilthushållning inom sitt verksamhetsområde, främjar och organiserar jägarnas frivilligarbete samt sköter de offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för den.

På jaktvårdsföreningarna tillämpas föreningslagen (503/1989) så som anges nedan.

### 12 §

#### *Sammanlagning och delning av jaktvårdsföreningar*

Jaktvårdsföreningar som önskar gå samman ska lägga fram ett gemensamt förslag om detta för Finlands viltcentral. Beslut om att lägga fram ett sådant förslag ska fattas på respektive jaktvårdsförenings möte. Förslaget ska ange den planerade jaktvårdsföreningens verksamhetsområde och namn.

Förslag till Finlands viltcentral om uppdelning av en jaktvårdsförening i två eller flera jaktvårdsföreningar ska göras av den berörda jaktvårdsföreningens möte. Förslaget ska ange de planerade jaktvårdsföreningarnas verksamhetsområden och namn.

Finlands viltcentral beslutar om sammanslagning eller delning av jaktvårdsföreningar på basis av de förslag som avses i 1 och 2 mom. Den nya jaktvårdsföreningen inleder sin verksamhet vid ingången av det kalenderår som följer på beslutet.

När en jaktvårdsförening har delats ska möten hållas för att välja styrelser före det nya kalenderåret. Ordförande för en ny sammanslagen jaktvårdsförening är till utgången av sin mandatperiod ordföranden för jaktvårdsföreningen med det största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna och vice ordförande är ordföranden för jaktvårdsföreningen med det näst största medlemsantalet av de sammanslagna jaktvårdsföreningarna. Som styrelsemedlemmar i

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

den nya jaktvårdsföreningen fortsätter till slutet av sin mandatperiod styrelsemedlemmarna i de sammanslagna jaktvårdsföreningarna. En sammanslagen jaktvårdsförening kan i ett sådant fall under övergångsskedet ha mer än åtta styrelsemedlemmar.

### 19 §

#### *Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare*

Jaktvårdsföreningen ska ha en verksamhetsledare som anställs i arbetsavtalsförhållande.

Verksamhetsledaren anställs och entledigas av jaktvårdsföreningens styrelse. Bestämmelser om verksamhetsledarens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Jaktvårdsföreningens verksamhetsledare kan också vara en person i arbetsavtalsförhållande vid Finlands viltcentral och då ansvarar Finlands viltcentral för arbetsgivaråtagandena. Jaktvårdsföreningen kan ingå ett avtal med Finlands viltcentral om att Finlands viltcentral anvisar en person för uppgiften som verksamhetsledare.

### 32 §

#### *Finansiering av verksamheten*

Bestämmelser om finansieringen av Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas verksamhet finns i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift.

Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna får ansöka om, ta emot och förvalta även andra medel och inkomster.

Finlands viltcentrals och jaktvårdsföreningarnas övriga inkomster ska användas för utgifter som verksamheten föranleder och utan att ge någon vinst. Jaktvårdsföreningarna ska använda det eventuella överskottet från avgifter de tar ut för prestationer som hänför sig till offentliga förvaltningsuppgifter i första hand för utgifter som föranleds av andra offentliga förvaltningsuppgifter och i andra hand för utgifter som föranleds av andra i lag angivna uppgifter.

### 34 §

#### *Tillsyn över användningen av medel*

Jord- och skogsbruksministeriet övervakar användningen av Finlands viltcentrals medel. ~~För tillsynen ska Finlands viltcentral trots sekretessbestämmelserna lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som ministeriet begär.~~

Finlands viltcentral övervakar användningen av jaktvårdsföreningarnas medel. ~~För tillsynen ska jaktvårdsföreningarna trots sekretessbestämmelserna lämna Finlands viltcentral och jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och utredningar som dessa begär.~~

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

### 34 a § (Ny)

#### *Skyldighet att lämna uppgifter*

Finlands viltcentral ska trots sekretessbestämmelserna lämna jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och handlingar som är nödvändiga för att ministeriet ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det.

Jaktvårdsföreningarna ska trots sekretessbestämmelserna lämna Finlands viltcentral och jord- och skogsbruksministeriet de uppgifter och handlingar som är nödvändiga för att viltcentralen och ministeriet ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för dem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

## 3.

## Lag

### om ändring av 46 § i viltskadelagen

I enlighet med riksdagen beslut  
*ändras* i viltskadelagen (105/2009) 46 § som följer:

#### 46 §

#### *Avgifter för terrängundersökning och värdering av skada*

Kommunen kan hos den som lidit skada på odling, djur eller lösöre ta ut en avgift för verkställande av terrängundersökning och för värdering av skada till ett belopp som inte får överstiga självkostnadsvärdet.

Närmare bestämmelser om verkställande av terrängundersökning vid skador på ren och avgiften för den utfärdas genom förordning av statsrådet.

Skogscentralen kan hos den skadelidande ta ut en avgift för terrängundersökning och värdering av skogsskada. Närmare bestämmelser om avgifterna för skogscentralens prestationer utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Kostnader som orsakas jaktvårdsföreningarna av deras närvaro vid terrängundersökningar ersätts högst till självkostnadsvärde av det anslag som i statsbudgeten anvisats för ersättning av skador. Finlands viltcentral ska årligen före utgången av april lämna jord- och skogsbruksminis-

## Betänkande JsUB 9/2017 rd

teriet sammanställningar över de kostnader som jaktvårdsföreningarna orsakats under det föregående kalenderåret för utbetalning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

### ***Utskottets förslag till uttalande***

*Riksdagen förutsätter att regeringen i samband med nästa budgetproposition lämnar en proposition om att sänka jaktvårdsavgiften för unga.*

Helsingfors 28.11.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anne Kalmari cent  
vice ordförande Kari Kulmala blå  
medlem Markku Eestilä saml  
medlem Pertti Hakanen cent  
medlem Hanna Halmeenpää gröna  
medlem Lasse Hautala cent  
medlem Reijo Hongisto blå  
medlem Susanna Koski saml  
medlem Juha Pylväs cent  
medlem Tytti Tuppurainen sd  
medlem Harry Wallin sd  
medlem Eerikki Viljanen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.